

Inbreng LTO Nederland

Hoorzitting / rondetafelgesprek Meerjarig Financieel Kader van de Europese Unie 2021-2027
7 november 12.30 – 15.30 uur

En

Algemeen Overleg Meerjarig Financieel Kader
8 november
10.00 – 13.00 uur

meer informatie: Ivar Bisseling of Klaas Johan Osinga

LTO Nederland is voorstander van een gemoderniseerd EU-budget met voldoende ruimte voor innovatief en doelgericht landbouwbeleid. De nieuwe voorstellen bieden hiervoor ruimte. Zo wordt er ruimte gemaakt voor nationale invulling via een strategisch Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB)-plan, waarin biodiversiteit en klimaat een hoofdrol spelen. Ook wordt het beleid meer gericht op doelen in plaats van middelvoorschriften. Dit zien wij als een prima uitgangspunt.

Het GLB is sinds de start van de Europese samenwerking in de jaren 50 altijd belangrijk geweest. Het was en is een van de pijlers van Europa. LTO Nederland vindt dat niet traditioneel, maar vanzelfsprekend. Dat het kabinet wil inzetten op een 'substantiële' bezuiniging op het GLB vinden wij onacceptabel.

De Europese uitgaven aan landbouwbeleid bedragen ongeveer 0,5% van de publieke uitgaven. In de EU-begroting is dit nu 38%. Dat lijkt veel, maar landbouw is nu eenmaal het enige volledige Europese beleidsterrein. Andere beleidsterreinen liggen ook bij de lidstaten zelf, maar landbouw is het enige domein waar de lidstaten een louter een uitvoerende taak hebben.

De situatie is nu dat de Brexit leidt tot een gat in de Europese begroting van ongeveer € 12 miljard per jaar. Daarnaast krijgt Europa er taken als grensbewaking, veiligheid, defensie bij. Dit zijn taken die lidstaten zelf ook al uitvoeren. Op deze manier draaien boeren op voor de gevolgen en dat is onterecht.

Een bezuiniging op het GLB helpt de Nederlandse betalingspositie niet. Nu is het GLB de grootste inkomstenpost voor Nederland. Maar door alleen te letten op afdrachten en niet op inkomsten, schiet Nederland in eigen voet. In eerdere EU-MFK-onderhandelingen ging Nederland defensief de onderhandelingen in: minder afdragen. Hierdoor was Nederland automatisch geen gesprekspartner meer voor andere lidstaten als Frankrijk, die het landbouwbeleid wel verdedigden. Bij het scheiden van de markt bleek dat het landbouwbudget in zijn totaliteit overeind bleef, maar Nederland kreeg minder geld voor pijler 2 van het GLB (het plattelandsbeleid). Dit dreigt straks opnieuw te gebeuren.

Lidstaten als Frankrijk zetten wel in op een robuust EU-budget met een sterk GLB en zijn bereid hiervoor meer af te dragen. Een sterk Europe is immers nodig. Ook

Nederland heeft een sterk Europa nodig gezien haar grote handelsbelangen wereldwijd. De Nederlandse land- en tuinbouw speelt hier een grote rol in. Nederland is de tweede agrarische exporteur ter wereld met jaarlijks bruto ruim 101 miljard euro aan exportwaarde (inclusief techniek) en een nettobijdrage aan de handelsbalans van ruim 30 miljard euro. De sector is goed voor ruim 600.000 banen. Ook op het terrein van onderzoek en innovatie loopt Nederland voorop. De Nederlandse onderzoeksinstituten zoals in Wageningen profiteren hiervan gezien hun relatief grote aandeel in de Europese onderzoeksfondsen. Daar doen Nederlandse agrobédrijven in toenemende mate aan mee. LTO Nederland stimuleert dat. Het relatief kleine GLB-budget zorgt dus voor een groot Nederlands rendement. Het Europese Innovatie Partnerschap voor de landbouw (EIP-Agro), onderdeel van het GLB, zorgt voor verbindingen tussen innovatieve boeren en tuinders in Nederland en elders, en zorgt ook voor betere aansluiting bij het Europese kaderprogramma. Wij moedigen dat van harte aan.

Boeren en tuinders hebben ruim 70% van het landoppervlak van Nederland in exploitatie en zijn belangrijk voor de bescherming van klimaat en milieu. Boeren en tuinders in Nederland kunnen ook bijdragen aan het bereiken van de internationale klimaatdoelen. Dat kost geld, en dat komt niet altijd terug uit de markt. Gemiddeld loopt de inkomenspositie van agrariërs nog steeds achter bij de loonontwikkelingen in de gehele economie, blijkt uit cijfers van de Europese Commissie. Het GLB kan bijdragen aan het bereiken van duurzame doelstellingen. Mits er niet wordt bezuinigd.

LTO Nederland vraagt daarom van het kabinet om de boekhoudersmentaliteit te laten varen en meer te kijken naar de vraag 'wat levert Europa ons op'? Het antwoord is: heel veel. De land- en tuinbouw speelt daarin een grote rol. Dat moet een relatief kleine investering waard zijn.

LTO Nederland dringt er dan ook bij alle partijen op aan om snel -vóór de komende Europese verkiezingen- tot een akkoord te komen over het komende MFK. Duidelijkheid is gewenst anders dreigt jaren uitstel, omdat het nieuwe Europese Parlement mogelijk een andere dynamiek kent, met nieuwe prioriteiten.